

Dosarul nr. 2ra-2160/18

prima instanță: Judecătoria Drochia (sediul Central), judecătorul: V. Craveț
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, judecătorii: I. Talpă, O. Moraru, D. Stănilă

Î N C H E I E R E

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Esipciuc Lidia împotriva Olgăi Maro, intervenient accesoriu Ion Garabajiv (succesori în drepturi Lidia Ruseanovscaia și Maria Rotari) cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis cererea de apel declarată de Lidia Esipciuc,

c o n s t a t ă :

La 25 iunie 2015 Lidia Esipciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Olgăi Maro, intervenient accesoriu Ion Garabajiv cu privire la încasarea cheltuielilor de înmormântare în mărime de 15862,5 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivele cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că prin hotărârea din 22 noiembrie 2014 a Judecătoriei Drochia a fost admisă acțiunea înaintată de Ion Garabajiv, respinsă cererea reconvențională formulată de ea privind partajul averii succesoriale, declarat nul testamentul, prin care Nicolae Garabajiv i-a testat toată averea sa Lidiei Esipciuc din data de 30 mai 2011 și a fost încasată de la Ion Garabajiv în beneficiul Lidiei Esipciuc suma de 5287,50 lei cu titlu de cheltuieli de înmormântare.

Reclamanta a menționat că prin decizia din 02 iunie 2015 a Curții de Apel Bălți apelul declarat de Lidia Esipciuc a fost respins și menținută hotărârea primei instanțe.

În opinia reclamantei, deoarece testamentul din 30 mai 2011 prin care Nicolae Garabajiv i-a testat toată averea ei, a fost anulat în întregime, moștenitorii urmează să-i restituie toate cheltuielile suportate pentru înmormântarea lui Nicolae Garabajiv, în următoarele condiții:

Astfel, tatăl defunctului – Ion Garabajiu, fiind pensionar, cu drept la rezerva succesorală după decesul fiului Nicolae Garabajiv, a fost obligat prin hotărârea judecătorească la compensarea cheltuielilor de înmormântare în proporții de $\frac{1}{4}$. Odată ce

prin hotărârea din 22 decembrie 2014 a Judecătoriei Drochia Maro Olga ca unic moștenitor a obținut câștig de cauză, obținând declararea nulității în întregime a testamentului, ea necesită să-i compenseze restul cheltuielilor de înmormântare în sumă de 15862,5 lei.

Reclamanta a precizat că cuantumul cheltuielilor de înmormântare a fost acceptat prin hotărârea în dosarul precedent, din acest cuantum fiind deja încasat cuantumul de $\frac{1}{4}$ parte de la Ion Garabajiv.

Lidia Esipciuc a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea de la Olga Maro a cheltuielilor de înmormântare în mărime de 15862,50 lei și compensarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 octombrie 2015 a Judecătoriei Drochia au fost încasate de la Olga Maro în beneficiul Lidiei Esipciuc, cheltuielile pentru înmormântarea lui Nicolai Garabajiv în sumă de 15862,50 lei și cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 150 lei și serviciile avocatului în sumă de 1000 lei, iar în total 1150 de lei.

La 28 octombrie 2015 Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 05 octombrie 2015 a Judecătoriei Drochia prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecare și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 21 ianuarie 2016 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan cu acordarea apelantei termen până la 11 februarie 2016, ora 09:00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 357 lei.

Pe parcursul examinării cauzei Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan a prezentat dovada achitării taxei de stat și a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat admiterea cererii de apel și casarea hotărârii instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin decizia din 17 martie 2016 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan și casată hotărârea din 05 octombrie 2015 a Judecătoriei Drochia, cu remiterea cauzei la rejudecare, în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 11 aprilie 2017 a Judecătoriei Drochia procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Esipciuc împotriva Olgăi Maro, intervenient accesoriu Ion Garabajiv cu privire la încasarea cheltuielilor de înmormântare a fost suspendat până la determinarea succesorului în drepturi a lui Ion Garabajiv.

Prin încheierea din 15 decembrie 2017 a Judecătoriei Drochia a fost reluată examinarea în fond a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Esipciuc împotriva Olgăi Maro, intervenient accesoriu Ion Garabajiv cu privire la încasarea cheltuielilor de înmormântare și admis în calitate de succesor în drepturi al intervenientului accesoriu Ion Garabajiv, succesorii Lidia Ruseanovscaia și Maria Rotari.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2017 a Judecătoriei Drochia (sediul Central), cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca tardivă.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii din 15 decembrie 2017 a Judecătorei Drochia (sediul Central), la 15 ianuarie 2018 Lidia Esipciuc a depus apel preliminar, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Pe parcursul examinării cauzei Lidia Esipciuc a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat admiterea cererii de apel, repunerea în termen de declarare a apelului împotriva hotărârii din 15 decembrie 2017 a Judecătorei Drochia (sediul Central) și casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Lidia Esipciuc, casată integral hotărârea din 15 decembrie 2017 a Judecătorei Drochia (sediul Central), în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lidia Esipciuc împotriva Olgăi Maro privind încasarea cheltuielilor de înmormântare, și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează: Acțiunea Lidiei Esipciuc se admite. Se încasează de la Olga Maro în beneficiul Lidiei Esipciuc suma de 15.862 lei cu titlu de cheltuieli de înmormântare și suma de 1507 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În susținerea soluției date instanța de apel a concluzionat că solicitările reclamantei din cererea de chemare în judecată sunt întemeiate, probate și se încadrează în prevederile legii, motiv din care cererea de apel urmează a fi admisă cu casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 04 septembrie 2018, Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 15 decembrie 2017 a Judecătorei Drochia (sediul Central).

Întemeindu-și cererea de recurs în baza art. 429-431, 434, 436, 437 Cod de procedură civilă recurenta a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a respectat dispozițiile art. 267, 1540 alin.(1), art. 1551 Cod civil, astfel greșit a interpretat norma de drept material.

La 29 octombrie 2018 Lidia Esipciuc a depus referință asupra cererii de recurs înaintate de Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, iar în cazul admiterii recursului spre examinare în fond, să fie respins ca nefundat, cu menținerea deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 31 mai 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 29 iunie 2018, confirmarea despre recepționarea acesteia de către părți fiind anexată la materialele dosarului.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de către Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan, la 04 septembrie 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului

civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a

admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 02 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, iar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul, declarat de către Olga Maro reprezentată de avocatul Rodion Tocan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean